

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE Supplementary/Upgrade 2019)

(पुरक/ग्रेडबृद्धि)

उत्तरकुञ्जिका - (Marking scheme)

पूर्णाङ्क:- ७५

विषय: कार्यालय सञ्चालन र लेखा

उत्तरपुस्तिका परीक्षणकुञ्जिका उत्तरपुस्तिका परीक्षणको निम्ति परीक्षकलाई सामान्य मार्गनिर्देशन हो । परीक्षकले उत्तरको शुद्धता, स्तरीयता मौलिकता आदि हेरी आवश्यकताअनुसार विवेक प्रयोग गरी स्तरअनुसार सहि, स्पष्ट, उपयुक्त, मापनीय र स्तरीय मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ । सम्भव भएसम्म कुञ्जिकाले निर्देश गरेको परिधि र सीमाभित्र रही मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ ।

	समूह क	
१	विदेशी व्यापारमा सोधपुछ पत्र आयातकर्ताले निर्यातकर्तालाई पठाउछ ।	१
२	उपभोक्ता सहकारीको सुरुआत गर्ने बेलायती उद्योगपति Robert Owen रवर्ट ओवेन हुन	१
३	वासलातमा पुँजी फिर्तालाई पुँजीबाट घटाएर समायोजन गरिन्छ ।	१
४	नेपालमा बजेटको सुरुआत वि.सं. २००८ मा भएको थियो ।	१
५	पेशकी सम्बन्धी कारोवारलाई बैंक नगदी कितावमा ३ वटा खातामा प्रविष्टी गर्नुपर्छ	१
	समूह ख	
६	टिप्पणीको परिभाषा दिएमा १ अंक दिने तयार पार्दा ध्यान दिन पर्ने कुराहरु ४ ओटा लेखेमा ४ अंक दिने	१
७	ठाडो फाईलिङ विधिको परिभाषा दिएमा १ अंक दिने कुनै ४ ओटा फाईदा र वेफाईदा लेखेमा प्रत्येकको ०.५ का दरले ४ अंक दिने	१ ४
८	व्यवसाय प्रयोग हुने भुक्तानी साधनहरु मध्ये प्रतितपत्र, चेक, ए.टी.एम. कार्ड वैङ्क ड्राफ्ट, इलेक्ट्रोनिक ट्रान्सफर, हुन्डी यि माथिका मध्ये ५ ओटा बुँदा लेखेमा एउटाको ०.५ को दरले २.५ अंक दिने बुँदा ५ ओटा व्याख्या गरेमा ५ अंक दिने	५
९	तलका फरकहरु मध्ये कुनै ५ ओटा आन्तरिक लेखा परीक्षण र अन्तिम देखा परीक्षण सहि फरकका लागि ५×१ का दरले अंक ५ दिने र अन्य यस्तै खालका सञ्चि फरक लेखेमा पनि अंक दिने क) व्यावसायीक कार्यालयमा आन्तरिक लेखा परीक्षण व्यवसायकै कर्मचारीद्वारा गरिन्छ भने अन्तिम लेखा परीक्षण साधारणसभाबाट तोकिएको दर्तावाला लेखा परीक्षकले गर्दछ । ख) आन्तरिक लेखा परीक्षकको काम र दायित्व व्यवसायकले तोक्दछ भने अन्तिम लेखापरिक्षकको काम र दायित्व लेखाको सत्यतामा भर पर्दछ । ग) आन्तरिक लेखा परीक्षकले प्राय कार्यालय प्रमुखको सहयोगिका रूपमा कार्य गर्दछ भने अन्तिम लेखा परिक्षकले तिनिहरुको कार्यमा नियन्त्रकको रूपमा कार्य गर्दछ । घ) सरकारी कार्यालयमा आन्तरिक लेखा परिक्षण महालेखा नियन्त्रक वा निज मातहतका को.ले.नि.का. बाट खटिएका कर्मचारीहरुले गर्दछन भने अन्तिम लेखा परीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट वा निजले तोकिएको लेखा परीक्षकद्वारा गरिन्छ ।	५

	ड) आन्तरिक परिक्षण गल्ती सुधारने र सुभाब दिने उद्देश्यले गरिन्छ भने अन्तिम लेखा परिक्षण गल्ती पत्तालगाउने तथा दोषीलाई कारवाहि गर्ने उद्देश्यले गरिन्छ । च) महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट आन्तरिक लेखापरिक्षणबाट गर्दाको त्रुटी अन्तिम लेखापरिक्षण अगावै सच्याउन सकिन्छ तर महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट अन्तिम लेखा परीक्षण गर्दाका गल्तीलाई बेरुजु मानी कारवाही अघि बढाइन्छ ।																																																			
१०	बजेटको सीमा उलङ्घन हुन नदिन बजेट हिसाव तयार पारिन्छ भन्ने खातका सहि सुहाउँदो उत्तरका लागि अंक १ दिने बजेट हिसाव तयार पार्ने तरिका सहि सुहाउँदो कुनै ४ ओटा लेखेमा प्रति बुँदा १ का दरले चार ओटाको ४ अंक दिने - तयार गर्ने तरिकाहरु क) स्वीकृत वार्षिक बजेट गोश्वरा भौचर नबनाई विनियोजन खण्डमा सिधै अभिलेख राख्ने ख) वार्षिक विनियोजन खण्डमा रकमान्तरको कारोवारको अचिलेख राखिन्छ । जुन शिर्षकमा रकम सारिने हो यो शिर्षकमा रकम जोड्ने र जुन शिर्षकबाट रकम भिकेको हो त्यो शिर्षकमा रकम घटाइन्छ । ग) थप बजेट प्राप्त हुँदा सिन वार्षिक विनियोजन खण्डमा देखाईन्छ । घ) निकास खण्डमा चालु कोष र थप चालु कोष बजेट रकम नखुलाउने हुनाले जम्मा महलमा छुट्टै देखाईन्छ । ड) पछि सोधभर्ना निकाशा प्राप्त गर्दा बजेट रकम नम्बर अनुसार अभिलेख राखिन्छ ।	1+4																																																		
११.	सन्तुलन परिक्षणको शिर्षक सहितको सहि र सफा नमुनाको लागि ०.५ अंक दिने - डेबिट र क्रेडिट तर्फ सहि बुँदा चढाएमा ८×०.५ का दरले ४ अंक दिने । - योगफल सहि भएमा ०.५ अंक दिने चित्र फ्याक्ट्री, रसुवा सन्तुलन परीक्षण २०७५ असार मसान्त <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>क्र.सं.</th> <th>विवरण</th> <th>खा.पा.नं.</th> <th>डेबिट रकम रु.</th> <th>क्रेडिट रकम रु.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>पुँजी</td> <td></td> <td></td> <td>७५०००</td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>खरिद</td> <td></td> <td>६००००</td> <td></td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>विक्रि</td> <td></td> <td></td> <td>१९००००</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>जगेडा कोष</td> <td></td> <td></td> <td>२५०००</td> </tr> <tr> <td>५.</td> <td>छुट प्राप्त</td> <td></td> <td></td> <td>१००००</td> </tr> <tr> <td>६</td> <td>अन्तिम मौज्दात</td> <td></td> <td>४००००</td> <td></td> </tr> <tr> <td>७</td> <td>विमा शुल्क</td> <td></td> <td>३००००</td> <td></td> </tr> <tr> <td>८</td> <td>मेसिन</td> <td></td> <td>१७००००</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">जम्मा</td> <td></td> <td>घ,००,०००</td> <td>घ,००,०००</td> </tr> </tbody> </table>	क्र.सं.	विवरण	खा.पा.नं.	डेबिट रकम रु.	क्रेडिट रकम रु.	१	पुँजी			७५०००	२.	खरिद		६००००		३	विक्रि			१९००००	४	जगेडा कोष			२५०००	५.	छुट प्राप्त			१००००	६	अन्तिम मौज्दात		४००००		७	विमा शुल्क		३००००		८	मेसिन		१७००००			जम्मा		घ,००,०००	घ,००,०००	5
क्र.सं.	विवरण	खा.पा.नं.	डेबिट रकम रु.	क्रेडिट रकम रु.																																																
१	पुँजी			७५०००																																																
२.	खरिद		६००००																																																	
३	विक्रि			१९००००																																																
४	जगेडा कोष			२५०००																																																
५.	छुट प्राप्त			१००००																																																
६	अन्तिम मौज्दात		४००००																																																	
७	विमा शुल्क		३००००																																																	
८	मेसिन		१७००००																																																	
	जम्मा		घ,००,०००	घ,००,०००																																																
१२	नाफा नोक्सान हिसाव खाताको शीर्षक सहितको सहि र सफा नमूनाको लागि ०.५ अंक दिने -डेबिट र क्रेडिट तर्फ सहि बुँदा चढाएमा ७×०.५ का दरले ३.५ अंक दिने	5																																																		

	-खुद नोक्सान निकालेमा ०.५ अंक दिने - योगफल सहि भएमा ०.५ अंक दिने ए एण्ड वि काठमाडौं नाफा नोक्सान हिसाव खाता आ.ब. २०७४/०७५ <table border="1"> <thead> <tr> <th>विवरण</th> <th>रकम रु.</th> <th>विवरण</th> <th>रकम रु.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>कुल नोक्सान</td> <td>२०००००</td> <td>भाडा प्राप्त</td> <td>७००००</td> </tr> <tr> <td>ह्रास</td> <td>६५०००</td> <td>खरिद छुट</td> <td>११०००</td> </tr> <tr> <td>इन्टरनेट शुल्क</td> <td>१८०००</td> <td>खराव कर्जा असुली</td> <td>७००००</td> </tr> <tr> <td>मसलन्द</td> <td>६०००</td> <td>खुद नोक्सान</td> <td>१३८०००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td>२८९०००</td> <td></td> <td>२८९०००</td> </tr> </tbody> </table>	विवरण	रकम रु.	विवरण	रकम रु.	कुल नोक्सान	२०००००	भाडा प्राप्त	७००००	ह्रास	६५०००	खरिद छुट	११०००	इन्टरनेट शुल्क	१८०००	खराव कर्जा असुली	७००००	मसलन्द	६०००	खुद नोक्सान	१३८०००	जम्मा	२८९०००		२८९०००	
विवरण	रकम रु.	विवरण	रकम रु.																							
कुल नोक्सान	२०००००	भाडा प्राप्त	७००००																							
ह्रास	६५०००	खरिद छुट	११०००																							
इन्टरनेट शुल्क	१८०००	खराव कर्जा असुली	७००००																							
मसलन्द	६०००	खुद नोक्सान	१३८०००																							
जम्मा	२८९०००		२८९०००																							
१३	वासलातको शीर्षकको सहितको सहि र सफा नमुनाको लागि ०.५ अंक दिने -पुँजी तथा दायित्व र सम्पति तर्फ सहि बुँदा चढाएमा ८×०.५ का दरले ४ अंक दिने - योगफल सहि भएमा ०.५ अंक दिने असोक स्टील धनगढी वासलात ३१ असार २०७५ <table border="1"> <thead> <tr> <th>पुँजी तथा दायित्व</th> <th>रकम रु.</th> <th>सम्पति</th> <th>रकम रु.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>पुँजी २०००००</td> <td></td> <td>लगानी</td> <td>८००००</td> </tr> <tr> <td>खुद नाफा जोड्ने ६५०००</td> <td>२६५०००</td> <td>आसामी</td> <td>१२००००</td> </tr> <tr> <td>अल्पकालिन ऋण</td> <td>१९५०००</td> <td>पेशकी खर्च</td> <td>७५०००</td> </tr> <tr> <td>तिर्नुपर्ने ज्याला</td> <td>१५०००</td> <td>व्यावसायिक भवन</td> <td>२०००००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td>४७५०००</td> <td>जम्मा</td> <td>४७५०००</td> </tr> </tbody> </table>	पुँजी तथा दायित्व	रकम रु.	सम्पति	रकम रु.	पुँजी २०००००		लगानी	८००००	खुद नाफा जोड्ने ६५०००	२६५०००	आसामी	१२००००	अल्पकालिन ऋण	१९५०००	पेशकी खर्च	७५०००	तिर्नुपर्ने ज्याला	१५०००	व्यावसायिक भवन	२०००००	जम्मा	४७५०००	जम्मा	४७५०००	1+4
पुँजी तथा दायित्व	रकम रु.	सम्पति	रकम रु.																							
पुँजी २०००००		लगानी	८००००																							
खुद नाफा जोड्ने ६५०००	२६५०००	आसामी	१२००००																							
अल्पकालिन ऋण	१९५०००	पेशकी खर्च	७५०००																							
तिर्नुपर्ने ज्याला	१५०००	व्यावसायिक भवन	२०००००																							
जम्मा	४७५०००	जम्मा	४७५०००																							
	समुह ग																									
	प्रश्नहरूको सहि उत्तरका लागि ३×१० का दरले ३० अंक दिने																									
१४	- वाणिज्य क्षेत्रको लागि स्थापना भएको वैकलाई वाणिज्य बैंक भनिन्छ भन्ने जस्ता परिचयका लागि अंक १ दिने -पूर्णाङ्क सुहाउदो सही बयान गरेमा ६×१.५ का दरले ९ अंक दिने -कार्यहरूको बुदा मात्र लेखेमा ६×०.५ का दरले ३ अंक दिने -कार्यहरू: जम्मा वा निक्षेप स्वीकार गर्ने ऋण प्रदान गर्ने रकम स्थानान्तरण एजेन्टको काम गर्ने बैदेशिक विनियम पुँजिको निस्कासनमा सहायता	1 9																								

१५

गोश्वरा भौचरको एउटा वेग्लै मनुना बनाउनु पर्ने र बाँकी ४ ओटाको सयुक्त नमुना बनाए पनि हुने ।

- प्रत्येक भौचर सहि भएमा ५×२ का दरले १० अंक दिने
- format नबनाई डेबिट र क्रेडिट र Narration मिलाएमा ५×१.५ का दरले ७.५ अंक दिने
- हिसाव नं. नलेखेमा पुरा पाउन अंकमा १ अंक नदिने
- वेग्लै Format नबनाई सबै भौचर संयुक्त format मा गरेमा पुरा पाउने अंकमा १ अंक घटाउने ।

2x5=10

नेपाल सरकार
जिल्ला बन कार्यालय तनहुँ
गोश्वरा भौचर

म.ले.प.फा.नं. १०
मिति:
गो.भौ.नं. १

मिति	क्र.सं.	विवरण	खा.पा .नं.	हि.नं.	डेबिट रकम रु.	क्रेडिट रकम रु.
०७५.२.२५	१५ क	डेबिट: नेपाल राष्ट्र बैंक क्रेडिट: चालु कोष निकास (चालु कोष वापत निकास प्राप्त भयो)			४०००००	४०००००
					४०००००	४०००००
०७५.२.१२	१५ ख	डेबिट: लेखापाल श्री गोविन्द पाण्डे मेसिनरी पेशकी क्रेडिट: नेपाल राष्ट्र बैंक (कार्यालयका लागि कम्प्युटर खरिद गर्न लेखापाल श्री गोविन्द पाण्डेलाई चेक नं. ४०२ बाट पेशकी दिइयो)		२९५९०	७००००	७००००
					७००००	७००००
०७५.२.१५	१५ ग	डेबिट: सानो नगदी कोष क्रेडिट:नेपाल राष्ट्र बैंक (सानो नगदी कोष स्थापना गरियो)			५०००	५०००
०७५.२.२५	१५ घ	डेबिट: ब.ख. मेसिनरी क्रेडिट: लेखापाल श्री गोविन्द पाण्डे मेसिनरी पेशकी फछ्यौट क्रेडिट: नेपाल राष्ट्र बैंक श्री गोविन्द पाण्डेको पेशकी फछ्यौट गरियो र नपुग रकम बैंकबाट भुक्तानी दिइयो)		२९५९०	७५०००	७०००० ५०००
					७५०००	७५०००
०७५.२.२९	१५ ङ	डेबिट: ब.ख. तलब क्रेडिट: कर्मचारी संचय कोष क्रेडिट: नेपाल राष्ट्र बैंक (क.सं.कोष कट्टी गरी २०७५ जेठ महिनाको तलब वितरण गरियो)		२९९९९	२०००००	२०००० ९६००००
					२०००००	२०००००

नेपाल सरकार पाठ्यक्रम विकास केन्द्र २०७५ साल बैसाख महिना खर्चको फाँटवारी							1
यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको निकाशा	बजेट रकम नं.	विवरण	बार्षिक बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	बजेट बाँकी	
२००००	५००००	२११११	तलब	१४००००	७००००	७००००	
१०००	१००००	२२१२१	घरभाडा	२००००	११०००	९०००	
२०००	७०००	२२३११	कार्यालय खर्च	१५०००	९०००	६०००	
५००	१२०००	२२६१२	भ्रमण खर्च	२००००	१२५००	७५००	
	३५०००	२९४११	सवारी साधन	६५०००	३५०००	३००००	
१०००	७०००	२२७११	विविध	१५०००	८०००	७०००	
	१२१००० ३००००	चालुकोष बाँकी					
२४५००	१५१०००	कुल जम्मा		२७५०००	१४५५००	१२९५००	
कोषको अवस्था							
जम्मा निकासा: १५१०००			बैंक मौज्दात ५०००				
जम्मा खर्च १४५५००			नगद मौज्दात ५००				
५५००			५५००				
फछ्यौत हुन बाँकी रकम १०००			चालु कोष ३००००				
पेशकी कटाई कुल खर्च १४४५००			बजेट बाकी १२९५००				
तयार गर्ने			स्वीकृत गर्ने				
दर्जा			दर्जा				
मिति:			मिति:				
१६	सोधिएका ५ कुराहरुको सहि उत्तरका लागि ५×२ का दरले १० अंक दिने खर्चको फाँटवारी परीक्षा केन्द्रले दिएको नै प्रयोग गर्नुपर्ने खर्चको फाँटवारीको शीर्षक नलेखेमा ०.५ अंक घटाउने ।					1	